

Aan het College van B&W van Horst aan de Maas,
t.a.v. de heer Litjens,
Postbus 6005
5960 AA Horst

Grubbenvorst, 15 oktober 2009, BdP/0063

Betreft: opzeggen vertrouwen

Geachte College van B&W,

Onlangs is het rapport “Intensieve veeteelt in Horst aan de Maas” gepubliceerd en heeft uw college een persbericht verstuurd naar de media, waarin gemeld wordt dat de gezondheidssituatie rondom Grubbenvorst na de realisering van het NGB binnen LOG Witveld hetzelfde zal blijven als nu het geval is. De suggestie wordt gewekt dat het dus wel goed zit.

Buiten het feit dat op deze conclusie veel valt af te dingen, is de gang van zaken rondom het verschijnen van dit rapport ons in het verkeerde keelgat geschoten. Gevoegd bij een aantal andere incidenten in het verleden, veelal gekoppeld aan het handelen van de verantwoordelijk wethouder, de heer Litjens, hebben wij – na uitvoerig intern beraad – besloten ons vertrouwen op te zeggen in de heer Litjens.

Tegelijkertijd willen wij echter dat de dialoog met het gemeentebestuur in stand houden. In dat kader verzoeken wij het College van B&W – in de persoon van burgemeester Kees van Rooij – om in een gesprek met Behoud de Parel te bekijken hoe die dialoog in stand kan worden gehouden en op basis van welke uitgangspunten en doelstellingen de dialoog plaats vindt.

In onderstaande willen wij een en ander graag toelichten.

Toelichting

a. Gang van zaken rondom de publicatie van het GGD-rapport

De directe aanleiding voor ons besluit betreft de gang van zaken rondom de publicatie van het GGD-rapport. Zoals bekend heeft vereniging Behoud de Parel eind vorig jaar een burgerinitiatief geïnitieerd richting Provinciale Staten, waarin aangedrongen werd op aanpassing van het reconstructieplan. Eén van de belangrijkste discussiepunten naar aanleiding van het burger-initiatief betrof de gezondheidssituatie van megastallen, die zich gingen vestigen in landbouwonwikkelingsgebieden. In die context kwam wethouder Litjens tijdens een interview van het KRO-radioprogramma “Goeie morgen”, wat hij voerde samen met één van de woordvoerders van Behoud de Parel naar aanleiding van het Burgerinitiatief met de toen verrassende mededeling, dat hij besloten had een quick scan uit te voeren naar de gezondheidssituatie en hij had de GGD Noord- en Midden-Limburg daartoe opdracht gegeven. Tijdens één van de overleggen van de heer Litjens – op 26 maart 2009 - met vertegenwoordigers van Behoud de Parel meldde hij – daarnaar gevraagd – dat het rapport van de GGD klaar was, maar dat er nog gewerkt moest worden aan de tekst, zodat die leesbaar werd (“populariseren” van de inhoud, noemde de heer Litjens dat). En passant meldde hij dat de MER in concept klaar was (die MER is tot op heden nog steeds niet gepubliceerd, ondanks dat feit worden gegevens van die concept-MER wel gebruikt voor het rapport van de

GGD, een vreemde zaak). Na het gesprek op 26 maart hebben de heer Litjens en Behoud de Parel elkaar nog gesproken op 14 mei 2009 en 2 juli heeft er nog telefonisch contact plaats gevonden tussen de heer Litjens en Behoud de Parel. Daarna heeft er geen overleg meer plaats gevonden tussen de heer Litjens en Behoud de Parel. In de aangehaalde gesprekken is steeds gevraagd hoe ver het stond met het rapport van de GGD (en de MER), maar steeds kregen we te horen dat het nog niet klaar was. Dat verbaasde ons wel, maar we dachten “een broedende kip moet je niet storen”. Nu stellen we vast dat die “broedende kip” zes maanden nodig heeft gehad, om de tekst van het rapport te populariseren.

In de discussie in de gemeenteraad is door de SP gevraagd hoe de (letterlijke) tekst luidde van de opdracht die door het College van B&W is verstrekt aan de GGD. Litjens antwoordde, dat de GGD de mondelinge opdracht heeft gekregen een zogenaamd Gezondheidseffectscreening (GES) te maken. Nadat wethouder Litjens het eerste conceptrapport van de GGD ontving, heeft hij kennelijk niet geconstateerd dat het rapport wel erg beperkt onderzoek had gedaan. Terwijl hij toch had kunnen weten dat – als het gaat om de gezondheid van de burgers in Grubbenvorst – een breder onderzoek noodzakelijk zou zijn. Al in juli 2007 heeft Behoud de Parel een brief geschreven naar het College van B&W, waarin Behoud de Parel wees op de cumulatieve effecten van alle plannen rondom Grubbenvorst samen. Wij hebben toen aangedrongen op onderzoek, dat het College van B&W in de persoon van wethouder Litjens af heeft gewezen. Later heeft Behoud de Parel vaker gevraagd, zowel mondeling als schriftelijk, om een gedegen onderzoek, waarin alle aspecten in hun onderlinge samenhang met betrekking tot de plannen rondom Grubbenvorst aan de orde zouden komen. Wij kunnen niet begrijpen dat – nu het moment van publicatie na zes maanden plaats vond, gerekend vanaf het eerste concept – het rapport al die tijd in de la lag bij de heer Litjens, zonder dat hij op enig moment op het idee kwam dat het wel een erg beperkt onderzoek betrof. Het stuit ons tegen de borst dat tijdens het interpellatiedebat door de heer Litjens de indruk wordt gewekt dat de schuld van het incomplete en op onderdelen onjuiste rapport van de GGD volledig te wijten is aan de GGD in het algemeen en de onderzoekster in het bijzonder. In de gesprekken met ons hebben wij de heer Litjens gevraagd of de onderzoekster een arts was en toen bleek dat dat niet het geval was, hebben wij hem verzocht te bewerkstelligen dat de onderzoekster contact op zou nemen met een medewerker van de GGD Brabant/Zeeland die wel arts en tevens milieudeskundige is. De heer Litjens zei toe dat te doen. Maar daarvan is vervolgens niets gebleken. Ons komt de hele gang van zaken erg ongeloofwaardig over.

Door Behoud de Parel en de Dorpsraad van Grubbenvorst is herhaaldelijk aangedrongen op een nulmeting (met betrekking tot fijnstof). Wethouder Litjens heeft herhaaldelijk toezeggingen gedaan met betrekking tot die nulmeting en aangegeven er werk van te maken om meetapparatuur (aanvankelijk tijdelijk, later permanent) naar Grubbenvorst te halen. In zijn antwoorden aan de SP tijdens het interpellatiedebat in de gemeenteraad van 6 oktober trekt de heer Litjens plotseling het nut van metingen in twijfel en zegt hij volledig te vertrouwen op de rekenmodellen. Logisch dat hij er weinig werk van gemaakt heeft om meetapparatuur te installeren. Ook op dit punt hebben we dus weinig te verwachten van wethouder Litjens.

Maar meting of niet, juist met betrekking tot fijn stof zijn er meerdere bronnen, die een negatief effect kunnen hebben op de gezondheid van mensen (zie ook onze opmerking over het cumulatieve effect). In ons commentaar op het GGD-rapport op onze website (www.behouddeparel.nl) hebben wij er op gewezen dat er – naast de bronnen die te maken hebben met de plannen rondom Grubbenvorst – een autonome groei van het autoverkeer over de A73 plaats vindt. Terwijl verkeer één van de belangrijkste bronnen van fijn stof is. Dat werd nog eens onderstreept door de mensen

die tijdens de raadsvergadering van 6 oktober jl. hun zorgen met betrekking tot die toename van verkeer over de A73 naar voren brachten.

In het interpellatiedebat – zo hebben wij begrepen – stelt wethouder Litjens dat MRSA en dergelijke niet schadelijk zijn voor de volksgezondheid. Waar hij dat op baseert weten wij niet. Wel weten we dat onder andere het RIVM daar anders over denkt. Niet voor niets worden op landelijk niveau acties ondernomen om het gebruik van antibiotica (als veroorzaker van MRSA) in de intensieve veeteelt terug te dringen. Iets wat overigens nog niet echt gelukt is, zo blijkt uit de laatste gegevens, die een verdere groei van het gebruik van antibiotica in de intensieve veeteelt laten zien. Op dit punt komt de opmerking van de heer Litjens, dat de gezondheid van de bevolking van Horst aan de Maas hem na aan het hart gaat (want hij heeft ook kinderen die ziek kunnen worden), hypocriet over.

Na afloop van het interpellatiedebat schreef de heer Litjens zijn wederwaardigheden met betrekking tot dat debat op zijn weblog. Hij eindigde diens verhaaltje (waarin hij uitvoerig verkondigde dat er een goed rapport op tafel lag; ondanks de kritiek in de gemeenteraad) met de volgende zinsnede: *“Als B&W staan we nog steeds achter de conclusies van het GGD-rapport. Iemand zei na de vergadering tegen mij dat “degenen die zeggen dat deskundigen zoals een GGD het mis hebben, ook ontkennen dat ook overdag de zon schijnt”.* Zulk een respectloze opmerking doet voor ons de deur helemaal dicht. Het roept bij ons de vraag op of de heer Litjens niets van de kritische opmerkingen begrijpt of wil begrijpen! In ieder geval komt dat de geloofwaardigheid van de wethouder niet ten goede.

b. Eerdere incidenten met de heer Litjens

Al per brief aan het College van B&W van 6 oktober 2008 hebben wij aangegeven dat ons vertrouwen in de heer Litjens tanende is. Wij hebben toen het college gevraagd om een bemiddelingsgesprek, omdat wij de dialoog over de plannen rondom Grubbenvorst van belang vonden en vinden. Ons brief werd toen ingegeven door de zoveelste poging van de heer Litjens om Behoud de Parel in een slecht daglicht te plaatsen. Zeer regelmatig ventileerde de heer Litjens zijn opvatting dat Behoud de Parel halve en hele onwaarheden de lucht inslingerde. In reactie op onze brief van 6-10-'08 kreeg Behoud de Parel een uitnodiging van de burgemeester voor een bemiddelingsgesprek. Die bemiddelingspoging hebben wij gewaardeerd en ze resulteerde in de afspraak dat we regelmatig met elkaar overleg zouden hebben, zodat we elkaars standpunten beter zouden leren kennen en om de lijnen tussen Behoud de Parel en het bestuur kort te houden.

Eén van de punten die we in de hiervoor bedoelde brief aan het College van B&W aan de orde stelden, betrof het feit dat wethouder Litjens niet meteen gereageerd heeft op de uitspraak van Peter Smeets (25-9-2008) dat Grubbenvorst eigenlijk maar beter verplaatst kan worden ten gunste van de ontwikkeling van een agropark. In de raad stelde wethouder Litjens dat hij niet gereageerd had op de opmerkingen van Smeets, omdat hij geen olie op het vuur wilde gooien. Daaruit mogen we de conclusie trekken dat de heer Litjens de opmerking, zoals wij die vernomen hebben, ook zo gehoord heeft. Het bevreemd des te meer dat, na een onderzoek, de conclusie getrokken wordt dat de heer Smeets de gelaakte opmerking niet gemaakt zou hebben. Dat komt de geloofwaardigheid van de wethouder niet ten goede.

c. Acties van het college, die andere belangen dienen dan de belangen van de burgers van Grubbenvorst

Tenminste twee keer hebben wij ervaren dat het college van B&W acties onderneemt, die niet in het belang zijn van de burgers. De eerste betrof de brief van het College van B&W (onder verant-

woordelijkheid van de portefeuillehouder, de heer Litjens) met het verzoek aan het provinciaal bestuur om de titel “zeer kwetsbaar natuurgebied” niet toe te kennen aan Kaldenbroek, omdat daarmee de juridische positie van het Nieuw Gemengd Bedrijf in het geding zou kunnen komen.

De tweede actie betrof de brief van het college van B&W aan het provinciaal bestuur, waarin er op wordt aangedrongen dat het viaduct, dat onderdeel uit maakt van Greenportlane, toch vierbaans breed te houden en niet tweebaans, zoals na een motie van de CDA-fractie in Provinciale Staten (met als doel de monumentale, honderd jaar oude eiken te sparen) was besloten. Naar onze mening is de ontsluiting van de ontgrinding in Grubbenvorst op Horster gebied gewoon niet doorzocht en geregeld, laat staan goed doorgerekend. Nu wil het college dat op Venloos gebied het viaduct over de A73 wordt verbreed. Het argument dat naar voren is gebracht over de drukte op de Venrayseweg is hypocriet, want daar is door velen op gewezen. Om de Greenportlane te verkopen wordt er nota bene in rapporten gesteld dat deze rustiger zou worden....en toen waren de plannen voor de ontgrindingen allang bekend. De verbreding van de Venrayseweg en dus het kappen van de bomen hangt samen met de brief van het college van B&W van Horst aan de Maas, die zelfs tot aan de Raad van State procedeert om haar zin door te drijven. Van inzet van het college, dan wel de heer Litjens, om de eiken te sparen, hebben wij niets vernomen.

Al met al krijgen wij de indruk dat het college van B&W, met als verantwoordelijk portefeuillehouder wethouder Litjens, de belangen behartigd van het Nieuw Gemengd Bedrijf, de grindboeren en de Floriade en in het verlengde daarvan kijkt hoe ze vervolgens de schade van de realisatie van deze plannen voor de bevolking enigszins kan beperken. Wat ons betreft een verkeerde prioriteitsstelling. En daar waar de belangen van de burgers in Grubbenvorst geschaad worden door ontwikkelingen over de gemeentegrens heen (denk aan Trade Port Noord) laat wethouder Litjens weten daar nauwelijks invloed op te kunnen hebben. Terwijl hij op zijn minst een vuist zou kunnen maken, om deze negatieve ontwikkelingen te keren. Daar horen we echter niets over.... Dat komt de geloofwaardigheid van de wethouder niet ten goede.

d. Melding dat contact met Behoud de Parel intensief is, klopt niet

Na een drietal bijeenkomsten is er in juli nog een telefonisch contact geweest en daarna is er geen overleg meer geweest. Sterker nog: nadat Behoud de Parel in de Mededelingen een fotoserie publiceerde met betrekking tot de komst van een Centrale Zandverwerkingsinstallatie met haven, waarbij ook aangegeven dat in de toekomst van die haven een containerhaven wordt gemaakt (in navolging van het advies van een provinciale commissie) en daar het CDA op aansprakten, nam de heer Litjens contact op met Behoud de Parel met de mededeling dat hij naar aanleiding van deze publicatie eigenlijk geen zin meer had in gesprekken met Behoud de Parel en dat hij van plan was dat op te nemen met de burgemeester. Daarna zijn er in verband met het feit dat geen datum gevonden kon worden waarop beide partijen een gaatje in hun agenda konden vinden, geen gesprekken meer geweest. Dat staat dus los van diens eerdere opmerking geen zin meer te hebben in gesprekken met Behoud de Parel. Als wethouder Litjens dan tijdens het interpellatiedebat in de gemeenteraad zegt, dat hij intensief contact heeft met Behoud de Parel, berust dat – eufemistisch uitgedrukt – op een misverstand.

Overigens wekt de heer Litjens in de openbaarheid vanaf het begin steeds de indruk dat hij met alle groeperingen – voor- en tegenstanders van de komst van het Nieuw Gemengd Bedrijf – in gesprek is. Daarmee de suggestie wekkend dat hij democratisch te werk gaat. In de praktijk stellen wij vast dat de gesprekken tussen Behoud de Parel en wethouder Litjens slechts informatie-uitwisseling betreft. Op zich kunnen die waardevol zijn, maar ze mogen niet de schijn opwekken dat de

wethouder zich ook maar iets aantrekt van de inbreng van Behoud de Parel. Dat is namelijk niet het geval.

Exemplarisch is het volgende: al in één van de eerste gesprekken met wethouder Litjens heeft hij aan Behoud de Parel toegezegd informatie, zoals aanvragen voor vergunningen met betrekking tot de plannen rondom Grubbenvorst enzovoorts, aan Behoud de Parel toe te laten komen. Dat gebeurde echter niet. Daar hebben we hem twee keer aan moeten herinneren. Onlangs hebben we van ambtenaren stukken toegestuurd gekregen ter informatie over vergunningaanvragen, nadat we daar zelf om gevraagd hadden. Ze werden niet spontaan toegestuurd, zoals dat eerder wel de afspraak was! Het rapport van de GGD hebben we – net als de gemeenteraad overigens - ook niet ontvangen vóór publicatie (wel drie dagen later, op 8 oktober jl.). Dat komt de geloofwaardigheid van de wethouder niet ten goede.

Dialogoog in stand houden

In het kader van het onderzoek naar de politieke besluitvorming over LOG Witveld in de gemeente Horst aan de Maas van Prof. Dr. Ir. C.J.A.M. Termeer, c.s. wordt gewaarschuwd voor een spiraal van wantrouwen. Zij wees er op dat er nog altijd tijd was voor reflectie om te bezien vanuit welke achtergrond posities ingenomen worden. Behoud de Parel is het daar mee eens en wil er zeker toe bijdragen dat een dialogoog in stand blijft en is bereid deel te nemen aan de door de professor bedoelde reflectie, indien het gemeentebestuur zou besluiten daar toe over te gaan. Het opzeggen van het vertrouwen is – wat ons betreft – van een andere orde. Overleg met de heer Litjens heeft – gezien voorgaande – ons inziens geen meerwaarde meer.

Wij verzoeken het college van B&W in het algemeen en de burgemeester in het bijzonder dan ook dringend een vorm te vinden, waarbij constructief overleg mogelijk is en we met elkaar kunnen werken aan het in stand houden van een leefbaar Grubbenvorst en omgeving.

Met vriendelijke groet,

Namens vereniging Behoud de Parel

André Vollenberg, voorzitter

Marlotte Bakker, secretariaat

Frits Tenge, penningmeester

en Wout Hendriks, Paul Geurts, Hans van Hoof en Toon van Gerven, leden van het bestuur